

Kakšna je vloga veletrgovin z zdravili pri preprečevanju pomanjkanja zdravil?

Zmanjšujemo število transakcij in skrbimo za trajnostno oskrbno verigo zdravil

Veletrgovine smo pomemben člen v oskrbi lekarn in bolnišnic z zdravili. Zagotavljamo celovito, zanesljivo in kakovostno oskrbo trga z zdravili, pri čemer **zmanjšujemo število transakcij / naročil** med farmacevtsko industrijo in lekarnami. To omogoča, da je celotna oskrbna veriga zdravil stroškovno optimizirana, kvalitetna dostava zdravil pa je zagotovljena tudi pacientom, ki se z zdravili oskrbujejo v odročnih lekarnah. Obveznost javne službe veletrgovinam nalaga obveznost dostave zdravil lekarnam v roku 24 ur od naročila.

Oskrba z zdravili: Direktna distribucija proizvajalec zdravil – lekarne v primerjavi z distribucijo preko veletrgovin.

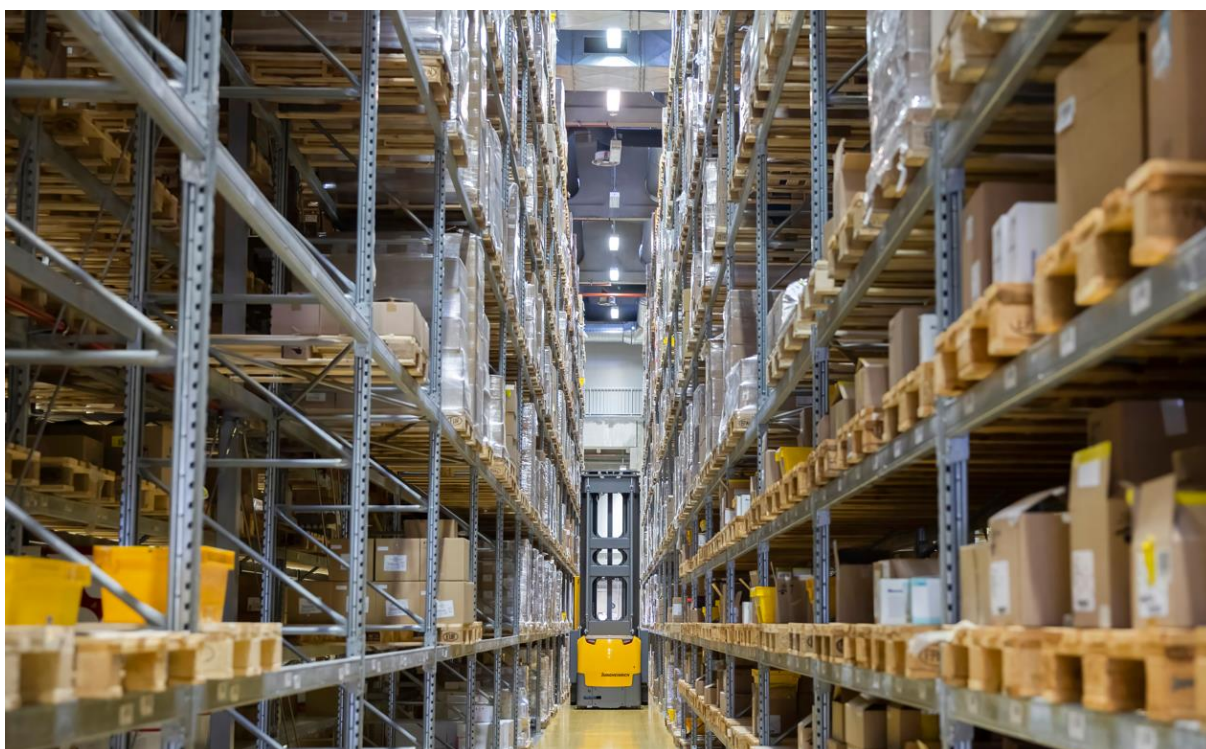
V povprečnem naročilu lekarne se nahaja 50 različnih zdravil 23 različnih proizvajalcev, ki imajo skladišča v različnih delih Evrope in tudi izven.

Združevanje naročil, uporaba **povratnih zabojnikov** in optimiziran urnik **dostav** prispevajo k bolj trajnostni oskrbni verigi z zdravili. Na ta način veletrgovci prevozimo manj kilometrov in porabimo manj embalaže ter tako zmanjšujemo ogljični odtis in skrbno ravnamo z viri.

Enomesečne zaloge veletrgovin pomembne za preprečevanje kratkotrajnih pomanjkanj zdravil

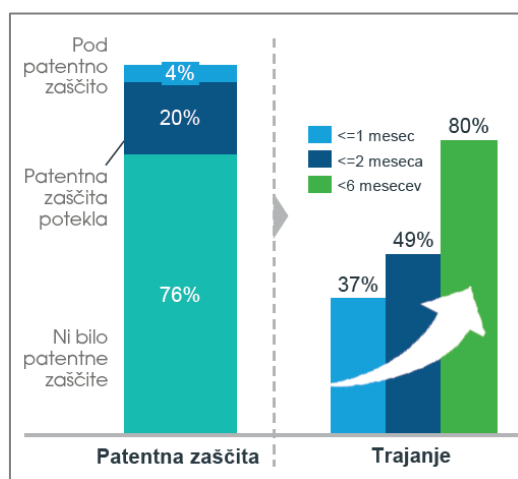
Veletrgovci imamo približno **enomesečno zalogo zdravil**. Ta deluje kot rezervna zaloga v primeru kratkotrajnega pomanjkanja zdravil na strani proizvajalca. V primeru najav motenj ali omejenih/premajhnih količin na trgu veletrgovci poskrbimo, da **ni nepotrebnega ustvarjanja prekomernih varnostnih zalog** pri naših kupcih, lekarnah, in da razpoložljivo količino zdravil tako maksimalno razdelimo med kupce, da jih prejmejo pacienti, ki ta zdravila potrebujejo. Na ta način lahko včasih tudi preprečimo nastanek kratkotrajne motnje v oskrbi z zdravili. To je praksa v večini EU držav. V primeru motenj pri oskrbi z zdravili hkrati poskušamo zagotoviti **večje količine terapevtskih zamenjav** oziroma uvoz ali vnos ustreznih neregistriranih zdravil. Tako veletrgovci z zdravili na različne načine doprinesemo k zmanjšanju tveganj za nastanek pomanjkanj zdravil ali k obvladovanju motene ali nezadostne oskrbe z zdravili.

Poleg pomanjkanj zdravil, ki so značilna predvsem za starejše in poceni terapije, se veletrgovine soočamo tudi z omejitvami pri naročanju novih, dražjih terapij. Vsi **odstopi in motnje pri naročanju zdravil pa povečujejo stroške** procesov v oskrbni verigi z zdravili.

Motnje pri oskrbi z zdravili v EU

Motnje pri oskrbi z zdravili so danes naraščajoč problem v EU. Predvsem gre za generična zdravila, ki niso več pod patentno zaščito. Večina pomanjkanj zdravil se odpravi v 6 mesecih. Zanimivo je, da je kar 80 % pomanjkanj zdravil, ki jih proizvaja več proizvajalcev.

Analiza pomanjkanja zdravil v EU.¹

Evropska komisija v sodelovanju z vsemi članicami EU se zaveda naraščajočega rizika motenj v oskrbi z zdravili, zato je že začela s posameznimi aktivnostmi in pripravo zakonodaje.

Cilj in odgovornost regulatorja in vseh deležnikov v oskrbni verigi z zdravili, od farmacevtske industrije preko veletrgovin do lekarn je, da pacienti dobijo pravo, učinkovito in varno zdravilo, ob pravem času, v ustreznih količinah.

V Sloveniji v povprečju manjka okrog 250 zdravil, vendar so zaenkrat **na voljo ustrezne terapevtske zamenjave, druge tehnološke oblike ali različna pakiranja**. To zahteva **dodatno komunikacijo in usklajevanje** med deležniki v oskrbni verigi, toda pacienti vseeno dobijo ustrezno terapijo. Kljub majhnosti trga je oskrba z zdravili v Sloveniji v primerjavi z ostalimi EU trgi še vedno dobra.

Viri:

1 IQVIA: Challenges and opportunities in the supply chain in Europe – webinar, December 2023

2 Evropska komisija je sprejela niz ukrepov za preprečevanje pomanjkanja zdravil v EU, 7.12.2023;

<https://www.kemofarmacija.si/wps/wcm/connect/SL/Domov/Za+medije/Aktualno/Landing/Evropska+komisija+je+sprejela+niz+ukrepov+za+preprečevanje+pomanjkanja+zdravil+v+EU>

3 Wenn Medikamente knapp werden, 29.12.2023, Sueddeutsche Zeitung

Avtor in kontakt:

Ljubljana, 31. januar 2024

Alenka Rutar Pariš

vodja marketinga, komunikacij in zunanjih zadev

t: +386 1 470 99 08

e: alenka.rutar-paris@kemofarmacija.si

Kemofarmacija d.d.

a PHOENIX company

Cesta na Brdo 100

1000 Ljubljana, Slovenija

w: www.kemofarmacija.si